

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce	Aneta Venclová
Název práce	KRYCHLE JAKO MOTIV DIDAKTICKÝCH POMŮCEK A AKTIVIT V MATEŘSKÉ ŠKOLE
Oponent	PhDr. Jana Cachová, Ph.D.

Za téma své bakalářské práce si autorka zvolila krychli v didaktických pomůčkách a aktivitách v mateřské škole. Krychle je zastoupena v řadě stavebnic a her, určených pro předškolní období a mladší školní věk, jako základní stavební či herní prvek. Zároveň patří mezi základní geometrické tvary, se kterými se dítě v předškolním období, a následně také po vstupu do základní školy, seznamuje, poznává jejich vlastnosti a pracuje s nimi.

Studentka se rozhodla sestavit na základě svého vlastního výběru soubor osmi aktivit s krychlí, resp. krychlemi. Skladba aktivit mohla být v práci lépe analyzována a zdůvodněna vzhledem k teoretickým východiskům práce.

Tento soubor autorka ověřila při realizaci s osmi dětmi v mateřské škole, ve které pracuje. Děti byly sice testovány jednotlivě, ale zároveň ne odděleně od ostatních, vše probíhalo při sledování ostatními dětmi a také ostatních dětí. Studentka provedla i předvýzkum, který vedl k určité úpravě úkolů, ale který bohužel v práci blíže popsán není. Prosím u obhajoby osvětlit, jak probíhal předvýzkum a také to, zda se děti v rámci výzkumu příliš navzájem neovlivňovaly.

Realizované šetření s dětmi v MŠ má kvalitativní charakter, tomu odpovídá i malý počet respondentů (proto nemá velký význam srovnávání úspěšnosti u jednotlivých aktivit na základě pohlaví). Je třeba ale ocenit podrobné pozorování dětí, které autorka předkládá. Zároveň je ale místy popis subjektivnější. Např. u chlapce na str. 81 jednoduché, stručné a zřetelné instrukce nemusí být v rozporu se zdatností chlapce v matematice, naopak mohou právě ukazovat na to, že chlapec dokáže jednoduše a stručně vystihnout postup stavby. Také by bylo vhodné autorčin popis u jednotlivých respondentů zjednodušit do přehlednějších tabulek, které by umožnily jednodušší vzájemné porovnání.

Studentka svou práci dělí na teoretickou a praktickou část (bohužel s formální chybou v číslování kapitol). V teoretické části zavádí pojmy, které se pojí k obsahu praktické části práce (matematická gramotnost, předškolní období, základní matematické představy, krychle, didaktické pomůcky, představivost, vnímání prostoru, hra v životě dítěte a v mateřské škole). Bohužel vztah mezi praktickou a teoretickou částí práce není více zdůrazněn. Co se týče kapitoly o krychlí, obsahuje i podkapitoly o kvádru a kolmém trojbokém hranolu, ale není vysvětleno, proč se autorka zaměřila právě na tato dvě další tělesa. V podkapitole 4.3 o sítích krychle, viz str. 24, obr. 4, nejsou na obrázku vyobrazené všechny sítě krychle, ale ve dvou případech jsou obrázky po dvou shodné, chybí dvě sítě. V teoretické části práce chybí shrnutí didaktického úhlu pohledu na krychli, tedy ve stávajících hrách, úlohách v pracovních listech a dětských časopisech, ilustracích v knihách a časopisech pro děti. Co se týče praktické části práce, myslím, že některé ze zvolených aktivit, konkrétně např. aktivita 10.6 se sítí krychle, byly pro děti vzhledem k jejich věku příliš abstraktní, vhodnější by bylo se třeba inspirovat hrou Ubongo Junior a zakreslit do tvarů sítí např. těla zvířat. Nebo místo sítí kreslit domečky, něco, co sice má tvar krychle, ale je pro děti konkrétněji uchopitelné (nahore je střecha, dole tráva apod.). Takto některé výsledky aktivit u dětí jsou formální, děti pracují s abstrakcí, která je nad jejich možnosti chápání.

Stylistická stránka práce je na velmi dobré úrovni. Výjimečně používá autorka v práci hovorové obraty. Místa jsou v práci překlapy a interpunkční chyby. Část fotografií v příloze je zkrácená nedodržením poměrů stran (krychle nejsou krychle, čtverce nejsou čtverce).

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou

Datum a podpis autora posudku:

V Hradci Králové 15. 5. 2023

PhDr. Jana Cachová, Ph.D.